

53260801: สาขาวิชาพัฒนศึกษา

คำสำคัญ: รูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน/ตลาดน้ำ

ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ: การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวตลาดน้ำภาคใต้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผศ.ดร. ชีรศักดิ์ อุ่่นอารมย์เลิศ, อ.ดร. ลุยง วีระนาวิน และ ผศ.ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. 573 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการ วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และปัจจัยหรือเงื่อนไขของการดำรงอยู่ของการท่องเที่ยวตลาดน้ำภาคใต้ ตลอดจนการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวตลาดน้ำภาคใต้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการวิจัยในลักษณะของพหุเทศกรณี (Multisite Multi-case)

ผลการวิจัยพบว่า การเกิดขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำภาคใต้ส่วนใหญ่เกิดจากการจัดตั้งขึ้นใหม่ภายใต้การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และมีการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการ รวมทั้งมีกฎระเบียบสำหรับใช้เป็นแนวปฏิบัติ สำหรับวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศของการท่องเที่ยวตลาดน้ำภาคใต้ ได้แก่ การบริหารจัดการ และการดึงดูดชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นฐานในการพัฒนาตลาดน้ำ ส่วนปัจจัยหรือเงื่อนไขของการดำรงอยู่ของการท่องเที่ยวตลาดน้ำภาคใต้ ได้แก่ 1) การมีสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว 2) การส่งเสริมและสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) 3) การร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ 4) อัตลักษณ์และความแตกต่าง 5) การมีส่วนร่วม 6) การบริหารจัดการ และ 7) การประชาสัมพันธ์ สำหรับรูปแบบการท่องเที่ยวตลาดน้ำภาคใต้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินการ 10 ประการ ได้แก่ 1) กิจกรรม สินค้า บริการ และโครงสร้างพื้นฐาน 2) เครื่องมือการท่องเที่ยว 3) ฐานทรัพยากร 4) อัตลักษณ์ 5) การมีส่วนร่วม 6) การประชาสัมพันธ์ 7) กระบวนการเรียนรู้ 8) การบริหารจัดการ 9) วัฒนธรรมชุมชน และ 10) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยอาจเรียกรูปแบบนี้ว่า “A TRIP PLACE MODEL” ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านการรับรองโดยเวทีประชาคม

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2..... 3.....

53260801: MAJOR: DEVELOPMENT EDUCATION

KEY WORD: MODEL OF SUSTAINABLE TOURISM / FLOATING MARKET

CHONLADA SANGMANEE SIRISATIDKID: THE MODEL DEVELOPMENT OF FLOATING MARKET TOURISM IN SOUTHERN THAILAND FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT. THESIS ADVISORS: ASST. PROF. THIRASAK UNAROMLERT, Ph.D., LUYONG VERANAVIN, Ph.D., AND ASST. PROF. CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM, Ed.D. 573 pp.

This research aims to explore performance condition, best practices, factors or criterions that effect to the existing of floating market tourism in Southern Thailand as well as to develop the model of floating market tourism for sustainable development. In order to accomplish the objectives of this research, a mixed methodology design is adopt which consists of quantitative and qualitative methodologies (Multisite multi-case technique). The finding of this research demonstrates that most of new floating markets in Southern Thailand are found and managed by local government in the form of official committee. Besides, the regulations are regarded as an instrumental performance. Accordingly, the best practices of floating market tourism in Southern Thailand are for instance an inclusive community’s participation based-development. The factors or criterions that effect to the existing of floating market tourism in Southern Thailand consist of 1) product and service for responding tourists’ need, 2) encouragement and supportive assistance for local government performance, 3) cooperation with other organizations, 4) identity and differences, 5) participation, 6) administrative management, and 7) public relation. Furthermore, the model of floating market tourism for sustainable development named “A TRIP PLACE MODEL” which consists of 10 major significant performances; 1) activities, products, services and infrastructure, 2) tourism network, 3) resources based, 4) identity, 5) participation, 6) public relations, 7) learning process, 8) administration management, 9) community culture, and 10) environmental conservation. Additionally, this model evaluation is expertized and certified by public hearing.

Department of Education Foundations

Graduate School, Silpakorn University

Student’s signature.....

Academic Year 2012

Thesis Advisors’ signature 1..... 2..... 3.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและการแนะนำอย่างดียิ่งจากคณาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนาศึกษา โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชिरศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ สังข์รักษา อาจารย์ ดร. ลุง วีระนาวิน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพบูลย์ศิริธรรม รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา เลิศไกร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประมาณ เทพสงเคราะห์ ดร. จิตภา สุวรรณฤกษ์ ดร. อภิรมย์ พรหมจรรยา ดร. จเร สุวรรณชาติ รวมทั้งคุณสมภาร เพ็ชรพยาบาล และขอขอบคุณ อาจารย์วรุฒม์ นาที อาจารย์วราภรณ์ ทนงศักดิ์ และอาจารย์พัชรี สุเมโฆกุล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ

ขอกราบขอบพระคุณหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับตลาดน้ำภาคใต้ รวมถึงผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และประชาชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำภาคใต้ ทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ ตลาดน้ำคลองแห ตลาดน้ำคลองแดน ตลาดน้ำบ้านดอน และตลาดน้ำจันดี ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับคุณอภิชาติ เหมือนทอง แห่งตลาดน้ำคลองแดน ที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลแก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเจริญ – คุณแม่ปราณี แสงมณี เป็นอย่างสูงที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณ อาจารย์พรไทย ศิริสาธิตกิจ และเด็กหญิงชลพรช ศิริสาธิตกิจ (น้องน้ำใส) กำลังใจอันดีเยี่ยมที่ผู้วิจัยมีสามารถหาจากที่ไหนได้ รวมทั้งอาจารย์ทวนธง กระจุกอ่อน กัลยาณมิตรคนสำคัญของผู้วิจัยที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกๆ ด้าน นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ทำให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้านต่างๆ อีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ จึงขอขอบพระคุณท่านเหล่านี้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยทักษิณ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยต้นสังกัดของผู้วิจัยที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทให้แก่ครอบครัว ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน